

П Р А В И Л А

ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПОДЗЕМНО ГАЗОВО ХРАНИЛИЩЕ „ЧИРЕН“

Приети с Решение по Протокол № 787/12.03.2024 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, изм. с Решение по Протокол № 908/08.04.2025 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в сила от 08 Април 2025 г.

гр. София, 2025 г.

Правила за ползване на ПГХ „Чирен“ – с изм., в сила от 08 Април 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

2. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

3. ВИДОВЕ КАПАЦИТЕТНИ ПРОДУКТИ

4. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА КАПАЦИТЕТ В ПГХ ЧИРЕН ПО ПЛАНА

5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ГОДИШЕН ПРОДУКТ ПО ПЛАНА

6. ТЪРГОВСКА ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ В ПГХ ЧИРЕН

7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ГОДИШЕН ПРОДУКТ В ТЪРГОВСКАТА ПРОЦЕДУРА

8. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ШЕСТМЕСЕЧЕН КАПАЦИТЕТЕН ПРОДУКТ

9. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕИНТЕГРИРАНИ КАПАЦИТЕТНИ ПРОДУКТИ НА РВР

10. ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА КАПАЦИТЕТ ИЛИ НА ПРАВА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

11. ОГРАНИЧАВАНЕ ИЛИ ПРЕКЪСВАНЕ НА УСЛУГИТЕ ПО СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ

12. УПРАВЛЕНИЕ НА ОСТАТЪЧНИ КОЛИЧЕСТВА

13. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

14. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1.1. Настоящите Правила уреждат реда и условията за предоставяне на достъп до подземно газохранилище „Чирен“, в съответствие с изискванията на чл.1726, ал.1 от Закона за енергетиката и Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ (утвърдени с Решение на ДКЕВР № П-1 от 14.03.2013).

1.2. Прилагането на настоящите Правила не може да води до възпрепятстване на ползвателите на газохранилището и се основава на следните принципи:

- равнопоставеност на ползвателите на газохранилището;
- прозрачност и недопускане на дискриминация при предоставяне на достъп до газохранилището.

1.3. Свободният капацитет за търговско съхранение, нагнетяване и добив по месеци се обявява от „Булгартрансгаз“ ЕАД, след като се определят капацитетите, необходими за нагнетяване, съхранение и добив на количества природен газ за резерв по Плана.

1.4. Съгласно одобрения от Министъра на енергетика на Република България План за действие при извънредни ситуации, предприятията за природен газ са длъжни да заявят не по-късно от 15 февруари на всяка година за следващата, необходимите количества за съхранение по Плана. Количествата се заявяват пред Компетентния орган по сигурността на доставките /Министъра на енергетиката/ с копие до Оператора, като в същия срок подават пред „Булгартрансгаз“ ЕАД заявление за резервиране на годишни капацитетни продукти за покриване на нагнетяването, добива и съхранението на съответните количества природен газ. При непредставяне на необходимата информация в посочения срок, „Булгартрансгаз“ ЕАД обявява капацитета, необходим за нагнетяване, съхранение и добив на тези количества природен газ, за свободен.

1.5. Заявленията по т.1.4. се разглеждат от Оператора преди търговските процедури за разпределение на капацитет за в ПГХ „Чирен“, като на заявителите по Плана се разпределя капацитет в рамките на годишен интегриран продукт.

1.6. Не по-късно от 15 февруари ежегодно, Операторът определя капацитетите за нагнетяване, съхранение и добив на количествата по Плана, брой единици интегриран годишен продукт по Плана, както и капацитетите за нагнетяване, съхранение и добив за собствени нужди на Оператора, включително за технологични нужди по преноса и съхранението и газ за балансиране, след като бъдат заделени до 20% от свободния капацитет за нагнетяване и добив от всеки месец за разпределение в търговска процедура.

2. ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

2.1. Дефиниции:

- **Природен газ** – смес от въглеводороди, състояща се основно от метан, която при температура 0°C и атмосферно налягане е в газообразно състояние;
- **Подземно газово хранилище "Чирен" или подземно газохранилище "Чирен"/ПГХ "Чирен"/** – подземни и надземни съоръжения, изградени на базата на изтощено газо-кондензатно находище „Чирен“, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, пригодени за съхранение на природен газ;
- **Добив** – дейности, целящи определени количества природен газ, намиращи се в подземния газов резервоар на газохранилището да достигнат преносната система;
- **Нагнетяване** – дейности, целящи определени количества природен газ от газопреносната система да достигнат до подземния газов резервоар на газохранилището с цел тяхното съхранение за определено време;
- **Съхранение на природен газ** - престояване в подземния резервоар на определено количество природен газ за определен период от време;
- **Подземен газов резервоар (Резервоарът)** – подземната част на ПГХ Чирен, в която нагнетените количества природен газ реално престояват преди обратното им извличане (добиване);
- **Клиент** – физическо или юридическо лице, което има сключен договор за съхранение на природен газ с "Булгартрансгаз" ЕАД;
- **Потенциален клиент** – физическо или юридическо лице, което е подало заявление за капацитет в ПГХ "Чирен";
- **Ползвател** – клиент и/или потенциален клиент;
- **Работен капацитет за съхранение** – максимален обем от природен газ, който може да бъде съхраняван в подземния газов резервоар в един момент;
- **Резерв** – частта от работния капацитет за съхранение, необходима за изпълнение на задълженията на предприятията за природен газ (в т.ч. Оператора), съгласно План за действие при извънредни ситуации, утвърден със Заповед на министъра на енергетиката, както и частта от работния капацитет, запазена за собствените нужди на Оператора;
- **Капацитет за съхранение** – частта от работния капацитет, която може да бъде използвана за търговско съхранение на природен газ за клиенти и която операторът предлага на ползвателите на хранилището;

- **Твърд капацитет за нагнетяване/добив** – капацитет за нагнетяване или добив, чиято непрекъсваемост е гарантирана от Оператора по силата на сключен договор за съхранение;
- **Прекъсваем капацитет за нагнетяване/добив** – капацитет за нагнетяване или добив, който може да бъде прекъсван (частично или изцяло) по всяко време от оператора, съгласно сключения договор за съхранение;
- **Краткосрочни услуги** – договорен капацитет за услуги по съхранение с продължителност 6 (шест) или по-малко месеца от една газова година, включително капацитетни продукти за добив и нагнетяване „предварителен дневен“, „за ден напред“ и „в рамките на деня“;
- **Дългосрочни услуги** – договорен капацитет за услуги по съхранение с продължителност една газова година;
- **Интегриран продукт (пакетни услуги)** – продукт, който включва едновременното предоставяне на капацитет за съхранение, капацитет за нагнетяване и капацитет за добив, разпределен на клиента по месеци;
- **Неинтегриран продукт** – предоставен извън интегрирания продукт, капацитет за добив, капацитет за съхранение или капацитет за нагнетяване, които могат да бъдат резервирани поотделно;
- **Шестмесечен капацитетен продукт** – интегриран капацитетен продукт, който включва едновременното резервиране на капацитет за съхранение, капацитет за нагнетяване и капацитет за добив в определен размер, за предварително дефинирани периоди от последователни календарни месеци от газовата година, включващи най-малко три месеца за добив и три месеца за нагнетяване;
- **Предварителен дневен продукт** – капацитетен продукт, който дава право за ползване на капацитет за добив/нагнетяване за предварително резервирани ден/дни в следващия месец;
- **Свободен капацитет** – тази част от капацитета за съхранение, нагнетяване и добив който Операторът не е разпределил и която все още е налична за ползвателите в даден момент;
- **Капацитет, резервиран за Оператора** - частта от работния капацитет, която не се предлага на ползвателите и е предназначена единствено за съхранение на природен газ, необходим на Комбинирания оператор за технологични нужди по преноса и съхранението и за балансиране на газопреносната система;

- **Договорен капацитет** – част от техническия капацитет, който Операторът е разпределил за съответен клиент, съгласно сключен договор за съхранение;
- **Сумарен договорен (зает) капацитет** – сумата от договорените капацитети, запазени за всички клиенти, с които има сключени договори за съхранение;
- **Комбиниран оператор/Оператор** – “Булгартрансгаз” ЕАД, собственик на ПГХ “Чирен”, притежаващ лицензи за пренос и съхранение на природен газ;
- **Базов период за нагнетяване (период на нагнетяване)** - времеви период, през който Операторът има техническа готовност реално да нагнетява природен газ в газохранилището за нуждите на клиентите;
- **Базов период за добив (периода на добив)** - времеви период, през който Операторът има техническа готовност реално да добива природен газ от газохранилището;
- **Капацитет за нагнетяване** – максималното количество природен газ, което може да бъде реално нагнетено в хранилището за един газов ден (24 часа), в зависимост от достигнатото пластово налягане в Резервоара;
- **Капацитет за добив** – максималното количество природен газ, което може реално да бъде добито от хранилището за един газов ден (24 часа), в зависимост от пластовото налягане в Резервоара;
- **Заявен капацитет за нагнетяване и добив в рамките на годишен/шестмесечен продукт** – капацитет по газови месеци, посочен от заявителя в Заявлението му, с който потенциалният клиент кандидатства при разпределението на свободния капацитет за съхранение;
- **Газов ден** - период от 24 часа, започващ в 07:00 часа местно време на съответния ден и завършващ в 07:00 часа местно време на следващия ден;
- **Газов месец** - период от време, започващ в 07:00 часа местно време на първия ден от даден календарен месец и приключващ в 07:00 часа местно време на първия ден от следващия календарен месец;
- **Газова година** – период от време, обхващащ пълен цикъл на нагнетяване и добив в подземното газохранилище;
- **Договор за съхранение** – договор между “Булгартрансгаз” ЕАД и клиент, чийто предмет включва услуги по достъп и съхранение на природен газ в ПГХ “Чирен”;
- **„Regional Booking Platform”, „RBP”** – електронна платформа за резервиране на капацитет, собственост на FGSZ Zrt., въведена от Булгартрансгаз за резервиране на капацитет за услуги по съхранение на природен газ;

- **„Потвърждение от RBP“** – генерирано по електронен път от RBP правно обвързващо потвърждение за конкретна транзакция за резервиран капацитет за услуги по съхранение на природен газ, неразделна част от Договор за достъп и съхранение;
- **Начална цена** при тръжните процедури, провеждани съгласно тези Правила е утвърдената от КЕВР и публикувана на интернет страницата на Оператора цена за резервиране на съответния капацитетен продукт по времето на провеждане на тръжната процедура.
- **Периоди за успокояване на резервоара** са периодите между базовите периоди на добив и нагнетяване, които се използват за стабилизиране на резервоара, техническа профилактика и подготовка на газохранилището за следващия базов период на нагнетяване/добив;

2.2. Периодите за успокояване на резервоара се определят от „Булгартрансгаз“ ЕАД и се обявяват своевременно на интернет-страницата на Оператора.

3. ВИДОВЕ КАПАЦИТЕТНИ ПРОДУКТИ

3.1. Интегрирани капацитетни продукти:

- Интегриран годишен продукт;
- Интегриран 6-месечен продукт;

3.2. Неинтегрирани капацитетни продукти:

а) Твърд Капацитет за съхранение:

- Месечен продукт;

б) Твърд Капацитет за нагнетяване или за добив:

- Месечен продукт;
- Предварителен Дневен продукт;
- Продукт Ден напред (Day-Ahead);
- Продукт в рамките на деня (Intraday);

в) Прекъсваем Капацитет за нагнетяване или за добив (виртуално нагнетяване/добив):

- Месечен продукт;
- Продукт Ден напред (Day-Ahead);
- Продукт в рамките на деня (Intraday);

г) Прекъсваем неинтегриран капацитет за добив/нагнетяване (в режим на физически добив/нагнетяване)

- Продукт Ден напред (Day-Ahead);

4. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ И ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ В ПГХ ЧИРЕН ПО ПЛАНА

4.1. Предприятията за природен газ заявят необходимите количества за съхранение по Плана, като представят Заявление за капацитет през следващата газова година в срока, определен по т.1.4. Заявлението за капацитет задължително включва:

- *брой единици интегриран годишен капацитетен продукт;*
- *график за нагнетяване и добив по газови месеци – като се посочват необходимите капацитети за нагнетяване/добив по газови месеци до размера на капацитета за нагнетяване и добив, съдържащ се в броя единици заявен интегриран продукт; клиентът може да участва в процедурата за разпределение като посочи капацитет за нагнетяване и за добив във всеки от месеците на периода на интегрирания продукт или само в част от тях;*
- *декларация, че заявителят има техническа възможност да осигури условия да комуникира с Оператора на газохранилището чрез интернет страница или електронна поща;*
- *декларация, че заявителят има техническа възможност да осигури условия за 24-часов оперативен контакт с Оператора на газохранилището по време на валидността на договора за съхранение.*
- *декларация, че заявителят има сключени действащи Договор за достъп и пренос до газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Договор за покупка и продажба на природен газ за балансиране.*
- *удостоверение за актуално състояние на заявителя или еквивалентен документ съгласно националното законодателство на страната в която е регистриран.*
- *гаранционен депозит или банкова гаранция по т.4.2.*

Предприятията за природен газ подават заявлението в обявения срок лично в деловодството на „Булгартрансгаз“ ЕАД, чрез препоръчана поща или куриер на следния адрес:

„Булгартрансгаз“ ЕАД
1336 София, ж.к. Люлин 2
бул. „Панчо Владигеров“ №66, п.к. 3

За получено в срок се счита заявлението, което е пристигнало в деловодството на „Булгартрансгаз“ ЕАД на горепосочения адрес преди 17.00 часа, на крайния срок по т.1.4. Предприятията могат да подават заявления за капацитет, подписани и сканирани, включително всички приложения и изискуеми документи, и по електронна поща, на адрес

info@bulgartransgaz.bg. За получено в срок се счита заявление, което е пристигнало на посочения ел. адрес info@bulgartransgaz.bg до края на деня (24:00 часа, местно време, София) на крайния срок по т.1.4.

4.2. Всяко Заявление за капацитет по т.4.1. следва да бъде придружено с платежно нареждане за внесен гаранционен депозит или банкова гаранция в размер на 10% от стойността на общия брой заявени интегрирани годишни капацитетни продукти според действащата към момента утвърдена от КЕВР цена на единица капацитетен продукт.

Депозитът следва да се внесе по следната банкова сметка на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

BG52UNCR76301078435701

BIC UNCRBGSF

„Уникредит Булбанк“ АД

В платежното нареждане като основание се записва: *„депозит за участие в процедура за сключване на договор за съхранение“*. Банковата гаранция се издава съгласно приложения образец и следва да бъде със срок на валидност най-малко 2 месеца след края на процедурата за разпределение на капацитет по Плана.

Образец на заявлението за капацитет по Плана е приложение към Правилата и се публикува на интернет-страницата на дружеството.

5. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ГОДИШЕН КАПАЦИТЕТЕН ПРОДУКТ ПО ПЛАНА

5.1. Операторът разпределя свободния капацитет за съхранение за предстоящата газова година на предприятията за природен газ, представили валидно заявление в срока по т.1.4., съгласно определените и обявени единици за интегриран годишен продукт по Плана, чрез първоначална процедура, по следната методология:

5.2. Първоначално се разпределят обявените единици интегриран годишен капацитет за съхранение. Ако сумата от заявените в процедурата интегрирани единици капацитет за съхранение на всички участници са повече от обявените единици за интегриран годишен продукт, разпределението се извършва като заявените от всеки потенциален клиент единици се намаляват пропорционално на дела на заявката му спрямо сумата от всички заявки (пропорционално разпределение на индивидуално заявените спрямо сумарно заявените от всички участници единици интегриран продукт).

В случай, че сумарните заявени годишни продукти за съхранение не надвишават определените за разпределение, се счита, че всички заявления могат бъдат удовлетворени по отношение на броя заявени интегрирани годишни продукти за съхранение.

Разпределените интегрирани капацитетни продукти се закръглят до цяло число.

5.3. Капацитет за съхранение съгласно разпределените единици интегриран

продукт

Общият разпределен капацитет за съхранение за всеки участник се определя като броя разпределени единици интегриран продукт се умножи по размера на капацитета за съхранение съдържащ се в единица интегриран продукт.

5.4. Капацитет за нагнетяване/добив съгласно разпределените единици интегриран продукт

Общият капацитет за нагнетяване/добив за газовата година за съхранение се определят по следните формули:

$$Q^H = N_{инп} \cdot q_{инп}^H \cdot d_{инп}^H$$

$$Q^D = N_{инп} \cdot q_{инп}^D \cdot d_{инп}^D$$

Където:

Q^H – общ разпределен капацитет за нагнетяване, MWh

Q^D – общ разпределен капацитет за добив, MWh

$N_{инп}$ – брой разпределени интегрирани продукти.

$q_{инп}^H$ – капацитет за нагнетяване в един интегриран продукт MWh/ден

$q_{инп}^D$ – капацитет за добив в един интегриран продукт, MWh/ден

$d_{инп}^H$ – брой дни от продукта в периода на нагнетяване;

$d_{инп}^D$ – брой дни от продукта в периода на добив;

5.5. Разпределение на капацитета за нагнетяване и добив по месеци

След като се определи капацитета за нагнетяване и добив съгласно процедурата по т.5.4., се преминава към разпределение по месеци, до достигане на определения по т.5.4. размер на капацитета за нагнетяване и добив на всеки клиент Q^H / Q^D , като се сравнява свободния капацитет за всеки месец на газовата година със сумарно заявления за месеца от всички ползватели, по следната методология:

5.5.1. Капацитетът за нагнетяване се разпределя последователно от първия към последния календарен месец за нагнетяване;

5.5.2. Капацитетът за добив се разпределя последователно от последния към първия календарен месец за добив;

5.5.3. Капацитетите за нагнетяване и добив се разпределят за всеки месец на база на заявления капацитет за нагнетяване и добив. Ако заявките за предпочитания капацитет за нагнетяване/добив за даден месец са повече от наличния капацитет, капацитетът за нагнетяване/добив се разпределя пропорционално на капацитета заявен от всеки потенциален клиент спрямо общия капацитет за нагнетяване/добив в даден месец.

5.5.4. В този случай, останалия неудовлетворен предпочитан капацитет за

нагнетяване/добив се прехвърля за разпределение в следващ период при спазване на реда предвиден в т. 5.5.1 или т. 5.5.2.

5.5.5. Процедурата се повтаря за всеки месец от периода за нагнетяване или добив, до пълното разпределение на капацитета за нагнетяване/добив Q^H / Q^D - определен съгласно т.5.4.

5.5.6. В случай, че след цялостното приключване на процедурата за всички месеци от газовата година, все още има останал заявен, но не разпределен капацитет за нагнетяване/добив, Операторът разпределя на съответния ползвател капацитет за нагнетяване/добив за месец, в който има свободен капацитет и е най-близък до искания в заявлението период, спазвайки посочения ред за разпределение по месеци, пропорционалния принцип и прилагайки недискриминационен подход.

5.5.7. Ако заявления във всеки от месеците капацитет на газовата година не надвишава обявения свободен капацитет за нагнетяване и добив, Операторът разпределя пълния заявен капацитет в тези месеци.

5.5.8. Разпределеният месечен капацитет за нагнетяване или добив на всеки клиент се разпределя на дневна база в рамките на съответния месец, равномерно и в зависимост от броя дни в месеца.

5.6. Разпределеният капацитет за съхранение, както и капацитета за добив и нагнетяване по месеци на ден, се съобщават на потенциалните клиенти, като се поканват да сключат договор за съхранение в определен от дружеството срок. Проектът на договор за съхранение се публикува на интернет-страницата на Оператора.

5.7. Договор за съхранение се сключва съобразно разпределения по посочения ред капацитет за съответния клиент.

5.8. В случай, че предприятие за природен газ, на което е разпределен капацитет за съхранение, нагнетяване и добив, независимо от това дали заявленият от него капацитет за съхранение, нагнетяване и добив, в посочените от него месеци е изцяло или частично удовлетворен, откаже да сключи или не подпише в определения срок предложението му договор за съхранение, както и в случай, че не предостави необходимите документи и доказателства за сключване на договора в определения за това срок, сумите по гаранционния депозит не се възстановяват и остават в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД. В случай на представена банкова гаранция, „Булгартрансгаз“ ЕАД има право да усвои сумата по гаранцията.

5.9. При останал свободен капацитет след прилагане на горните процедури,

„Булгартрансгаз“ ЕАД обявява свободния капацитет на интернет-страницата си в търговските процедури за разпределение на капацитет в ПГХ „Чирен“ като годишен или шестмесечен интегриран капацитетен продукт и/или като месечни неинтегрирани капацитетни продукти за съхранение, нагнетяване или добив, в зависимост от размера и периода на останалия свободен капацитет.

6. ТЪРГОВСКА ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА КАПАЦИТЕТ В ПГХ ЧИРЕН

6.1. Разпределението на капацитета за търговско съхранение се извършва чрез провеждане на процедури за разпределение на капацитет на платформа за резервиране на капацитет „Regional Booking Platform“ (RBP), както следва:

- интегрираните капацитетни единици за годишен и шестмесечен капацитетен продукт (за брой единици) и месечен капацитетен продукт се разпределят на търг при използване на тръжен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена (Ascending clock) в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2017/459.
- предварителен дневен капацитетен продукт и капацитетни продукти „ден напред“ и „в рамките на деня“ се разпределят с търг при използване на тръжен алгоритъм с еднаква цена (Uniform price) в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2017/459.
- Утвърдените от Комисия за енергийно и водно регулиране цени за достъп и съхранение се използват като начални цени при провеждане на тръжните процедури за разпределение на капацитет, проведени по реда на тези Правила.
- Операторът предоставя за резервиране чрез RBP капацитетни продукти „Ден напред“ и „в рамките на деня“ (твърди и/или прекъсваеми) в рамките на наличния свободен капацитет, в зависимост от наличната техническа възможност за изпълнението му на базата на вече заявените количества за добив и нагнетяване, установените за деня технологични режими на работа на газопреносната мрежа и ПГХ „Чирен“, при спазване на разпоредбите на Договор за съхранение на природен газ.
- капацитетните продукти за търговско разпределение, малка и голяма стъпка при провеждане на тръжни алгоритми с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена (Ascending clock) се обявяват от „Булгартрансгаз“ ЕАД на RBP.

6.2. В търговските процедури за разпределение на капацитет в ПГХ „Чирен“ може да участва всяко българско или чуждестранно физическо или юридическо лице (при наличие на условията по чл.25 от *Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи, за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ*),

което:

6.2.1. Има сключени действащи Договор за достъп и пренос до газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и Договор за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

6.2.2. Има техническа възможност да осигури условия да комуникира с Оператора на газохранилището чрез интернет страница и електронна поща;

6.2.3. Има техническа възможност да осигури условия за 24-часов оперативен контакт с Оператора на газохранилището по време на валидността на договора за съхранение.

6.2.4. Предоставило е финансово обезпечение под формата на депозит или банкова гаранция в размери както следва:

а) за *интегриран годишен капацитетен продукт* - сума в размер на 10 % от стойността на резервирания интегриран годишен продукт, равняваща се на количеството резервирани капацитетни продукти, умножено по приложимата към датата на процедурата по разпределение цена с включен ДДС за този продукт (с добавена стойността на тръжна премия, ако има такава);

б) за *интегриран шестмесечен капацитетен продукт* - сума в размер на 17 % от стойността на резервирания интегриран шестмесечен капацитетен продукт, равняваща се на количеството резервирани капацитетни продукти, умножено по приложимата към датата на процедурата по разпределение цена с включен ДДС за този продукт (с добавена стойността на тръжна премия, ако има такава);

в) за *месечни, предварителни дневни, ден напред и в рамките на деня*, капацитетни продукти – сума в размер на 100% от стойността на резервираните капацитетни продукти, равняваща се на количеството резервиран капацитет, умножено по приложимата към датата на процедурата за разпределение цена с включен ДДС за съответния продукт (с добавена стойността на тръжна премия, ако има такава).

7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ГОДИШЕН КАПАЦИТЕТЕН ПРОДУКТ В ТЪРГОВСКАТА ПРОЦЕДУРА

7.1. Не по-късно от 30 календарни дни преди началото на нагнетателния период „Булгартрансгаз“ ЕАД обявява на интернет страницата си: *свободният търговски капацитет на газохранилището по газови месеци за нагнетяване, респ. за добив, който се предлага на потенциалните клиенти за предстоящата газова година, в MWh/d; брой единици интегриран годишен продукт, размер на отделните компоненти на интегрираните продукти, дата на провеждане на търга за интегриран годишен капацитетен продукт на RBP, не по-*

късно от 7 календарни дни от датата на обявяването му.

7.2. Годишните интегрирани капацитетни продукти за търговско съхранение на природен газ се определят след приключване на разпределението на годишните интегрирани капацитетни продукти по План за действие при извънредни ситуации, при наличие на останал свободен капацитет за съхранение в месеците от газовата година.

7.3. Операторът разпределя свободния капацитет за съхранение за предстоящата газова година, съгласно определените и обявени единици за интегриран годишен продукт, чрез процедура на RBP в два Етапа, по следната методология:

7.4. Първоначално се разпределят обявените единици интегриран годишен капацитет за съхранение на база тръжен алгоритъм (Етап 1) с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена (*механизъм Ascending clock в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*).

7.5. В случай, че сумарните заявени годишни продукти за съхранение не надвишават броя на определените за разпределение, се счита, че всички заявени интегрирани годишни продукти за съхранение могат бъдат удовлетворени.

7.6. Капацитета за съхранение и капацитета за нагнетяване/добив за съответните периоди за нагнетяване/добив съгласно разпределените единици годишен интегриран продукт се определят в съответствие с предвиденото в т.5.3. и т.5.4. по-горе.

7.7. Разпределението по месеци на капацитета за нагнетяване и добив включен в годишния интегриран продукт, се извършва чрез отделни търгове на RBP за всеки от месеците на съответните периоди за нагнетяване/добив, на база тръжен алгоритъм (Етап 2) с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена (*механизъм Ascending clock в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*) за всеки от месеците на съответните периоди за нагнетяване/добив

7.7.1 Клиентите подават своите електронни заявки за месечен капацитетен продукт за всеки месец, в който желаят да резервират капацитет за нагнетяване/добив. Електронните заявки се подават в отделни търгове, които се провеждат едновременно и независимо един от друг. Общият капацитет, за който клиентите могат да кандидатстват в електронни заявки, е равен на капацитета за нагнетяване или добив разпределени чрез капацитетните пакети в Етап 1.

7.7.2 Етап 2 се провежда на няколко последователни кръга, до достигането на кръг, в който за нито един от месеците няма превишаване на заявяваният капацитет за нагнетяване/добив спрямо наличния свободен. Във всеки следващ кръг се предлага капацитета останал свободен след приключването на предходния кръг, при условие, че има превишаване на търсенето спрямо наличния капацитет в поне един от

провежданите в този кръг търгове.

7.7.3 Капацитета за нагнетяване и добив се предлага в търговете на Етап 2 на цена 0 (нула) лв/MWh/месец, с фиксиран размер на стъпките за наддаване.

7.7.4 Ако клиент чрез подаването на електронни заявки, не е резервирал изцяло капацитета за нагнетяване/добив, който му е разпределен в рамките на Етап 1, Операторът на ПГХ му разпределя служебно неразпределения остатък в съответствие с процедурата по чл. 5.5 на Правила за ползване на ПГХ Чирен, на цена 0 (нула) лв/MWh/месец.

7.7.5 Непосредствено след края на всеки търг, участниците получават информация за резултатите от разпределението чрез генериран отчет в RBP.

7.7.6 В зависимост от интереса на ползвателите е възможно Етап 1 да продължи и през следващ ден. В такъв случай, ползвателите с разпределени интегрирани капацитетни продукти в Етап 1 ще бъдат допълнително информирани от Оператора за датата и началния час за провеждане на Етап 2.

7.7.7 Ако даден кръг от Етап 2 не приключи в рамките на един ден, той продължава на следващия ден, а началото на следващият кръг съответно се измества с един ден.

7.8. Разпределеният капацитет за нагнетяване или добив по месеци се счита за разпределен на дневна база в рамките на съответния месец, равномерно и в зависимост от броя дни в месеца.

8. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИНТЕГРИРАН ШЕСТМЕСЕЧЕН КАПАЦИТЕТЕН ПРОДУКТ

8.1. При останал свободен капацитет след прилагане на горните процедури, „Булгартрансгаз“ ЕАД обявява свободния капацитет на интернет-страницата си като шестмесечен интегриран капацитетен продукт и/или като месечни неинтегрирани капацитетни продукти за съхранение, нагнетяване или добив, в зависимост от размера и периода на останалия свободен капацитет.

8.2. Датата за провеждане на процедури на RBP за шестмесечен интегриран капацитетен продукт е не по-рано от 5 календарни дни от датата на обявяването му.

8.3. Процедурата на RBP по т.7. се прилага и при разпределение на шестмесечните интегрирани капацитетни продукти, по месеци, за приложимия период, при наличие на свободен капацитет, след като е извършено разпределение на годишните интегрирани капацитетни продукти.

9. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА НЕИНТЕГРИРАНИ КАПАЦИТЕТНИ ПРОДУКТИ НА RBP

9.1. Операторът обявява процедури за разпределение на месечни капацитетни продукти за съхранение/нагнетяване/добив за оставащите месеци до края на газовата година поне

веднъж всеки месец, съгласно тръжен календар публикуван на интернет страницата на „Булгартрансгаз“ ЕАД, при наличие на останал свободен капацитет за съхранение/нагнетяване/добив в месеците от газовата година.

9.2. Операторът разпределя месечен капацитет за съхранение, нагнетяване и добив на база резултатите от търговете проведени чрез RBP, с тръжен алгоритъм с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена (*механизъм Ascending clock в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*).

9.3. Ако след приключването на процедурата по разпределение на месечен капацитет има останал свободен твърд капацитет за нагнетяване/добив за месеца следващ месеца на разпределението, то Операторът обявява на RBP свободен капацитет за добив/нагнетяване като „Предварителен дневен“ продукт (в зависимост от техническите възможности на ПГХ Чирен). „Предварителен дневен“ капацитетен продукт се предлага за следващия месец веднъж месечно след провеждане на месечните търгове за капацитет, като съвкупност от търгове за капацитет за „ден напред“ за съответния месец провеждани едновременно на RBP, като се използва тръжен алгоритъм с еднаква цена (*механизъм Uniform price в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*) във всеки отделен търг за „ден напред“.

9.4. Ако след приключването на процедурата по разпределение на „Предварителен дневен“ продукт има останал свободен капацитет за добив/нагнетяване за месеца следващ месеца на разпределението, то Операторът го обявява на RBP като продукт „ден напред“, който се разпределя на RBP, като се използва тръжен алгоритъм с еднаква цена (*механизъм Uniform price в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*) във всеки отделен търг за „ден напред“.

9.5. Операторът обявява на RBP капацитетен продукт „в рамките на деня“, в търгове с начални часове предварително определени от оператора и обявени на интернет страницата му, в зависимост от наличната техническа възможност за изпълнението му на базата на вече заявените количества за добив и нагнетяване, установените за деня технологични режими на работа на газопреносната мрежа и ПГХ „Чирен“. Капацитетен продукт „в рамките на деня“ се разпределя чрез RBP, като се използва тръжен алгоритъм с еднаква цена (*механизъм Uniform price в съответствие с дефинициите на Регламент (ЕС) 2017/459*).

9.6. Всяка успешна търговска процедура за разпределение на капацитет в ПГХ „Чирен“ приключва с Потвърждение от RBP. В 5-дневен срок от приключване на процедура за разпределение на капацитет, Операторът предоставя на участника Договор за съхранение с включено Потвърждение за разпределен капацитет. При вече сключен договор Потвърждението става неразделна част от сключения Договора за съхранение.

9.7. Неинтегрираните продукти за добив и нагнетяване могат да се ползват в допълнение към вече разпределен капацитет за съхранение, нагнетяване или добив в пакетната услуга или като самостоятелни продукти към вече резервиран неинтегриран продукт за съхранение. И в двата случая заявките за нагнетяване по сключените Договори се изпълняват до размера на свободната част от разпределения капацитет за съхранение на Клиента, а заявките за добив се изпълняват до размера на съхраняваните към момента на заявката за добив, количества природен газ в ПГХ Чирен на съответния Клиент.

9.8. Свободният капацитет за съхранение, добив и нагнетяване се обявява съвременно в съответните тръжни процедури на RBP.

10. ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА КАПАЦИТЕТ ИЛИ НА ПРАВА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА КАПАЦИТЕТ

10.1. Клиентите на ПГХ „Чирен“ имат право да прехвърлят договорения капацитет или правото на ползване на договорения капацитет. Прехвърлянето се осъществява чрез RBP, като сделката трябва да бъде потвърдена от двете страни не по-късно от 24 часа преди началото на първия газов ден от периода, за който се прехвърля капацитета или правата за ползване на капацитета.

10.2. Прехвърлянето става ефективно от момента, в който Оператора потвърди сделката чрез RBP.

10.3. Прехвърлянето на капацитет или на права за ползване на капацитет за съхранение, добив и нагнетяване е възможно до размера на капацитета, за който клиентът се е договорил с оператора на ПГХ „Чирен“ в договора си за съхранение.

10.4. Капацитетът за съхранение или право за ползването му се прехвърля за газови месеци. Капацитет за добив и нагнетяване или право за ползването му се прехвърля за газови месеци или за газови дни.

10.5. Прехвърляне на капацитет или на правото на ползване на договорен капацитет може да бъде осъществено между клиенти на ПГХ „Чирен“ или между клиент на ПГХ „Чирен“ и трета страна, която отговаря на изискванията по т.6.2.

10.6 За потвърждаване на прехвърляне на капацитет или правото на ползване на договорен капацитет за съхранение на вече нагнетен природен газ приемащата страна следва да предостави на Оператора договор за покупко-продажба на количеството природен газ, за което се прехвърля капацитета.

10.7. Не се допуска прехвърлянето на капацитет или на правото на ползване на договорен капацитет, когато прехвърлящата и/или получаващата страна има неизпълнени задължения за плащане по договора си за съхранение и/или когато получаващата страна не изпълнява изискванията по т.6.2. от настоящите правила, както и когато получаващата страна не е осигурила необходимото финансово обезпечение съгласно договора за

съхранение на природен газ при прехвърляне на капацитет.

10.8. Не се допуска прехвърлянето на части от капацитетни продукти. Не се допуска прехвърляне на месечни и предварителни дневни капацитетни продукти чиито изпълнение е започнало към датата на прехвърляне.

10.9. Не се допуска прехвърлянето на резервирани капацитетни продукти „ден напред“ и „в рамките на деня“.

11. ОГРАНИЧАВАНЕ ИЛИ ПРЕКЪСВАНЕ НА УСЛУГИТЕ ПО СЪХРАНЕНИЕ НА ПРИРОДЕН ГАЗ

11.1. „Булгартрансгаз“ ЕАД има право да ограничава до технологично възможното ниво на добив и нагнетяване, да прекъсва добив и нагнетяване или да разпорежи максимален добив, респ. да удължава/намалява срока на съхранението в следните случаи:

11.1.1. в случай на непосредствена заплаха за човешки живот и здраве, и по време на избягване на такива обстоятелства;

11.1.2. в случай на непреодолима сила;

11.1.3. при ремонтни работи за отстраняване на аварии и/или дефекти по съоръженията на ПГХ;

11.1.4. въвеждане на временно ограничение на снабдяването и/или въвеждане на ограничителен режим, по реда на Наредба № 10 от 9 юни 2004 г. /обн., ДВ., бр.63 от 20 Юли 2004г./;

11.1.5. при необходимост от осигуряване на капацитет за нагнетяване/добив на количествата природен газ, съхранявани в ПГХ „Чирен“ в изпълнение на т.5.1. от Плана за действие при извънредни ситуации.

11.2. При невъзможност за осигуряване на пълния капацитет в случаите предвидени в т.11.1, Операторът ограничава капацитета за добив/нагнетяване пропорционално на одобрените заявки за добив/нагнетяване за всички клиенти с договорен капацитет за периода на ограничението.

11.3. При пълно възстановяване на техническата или технологична възможност за нагнетяване/добив Комбинираният оператор изпълнява договорения капацитет по одобрения график за нагнетяване/добив.

11.4. При наличие на свободен капацитет за добив/нагнетяване Комбинираният оператор може да коригира графика за добив и нагнетяване за месеците, следващи периода на ограничението, така че да изпълни заявения капацитет за добив/нагнетяване в пълен обем.

11.5. Операторът не носи отговорност в случай, че не може да изпълни договорения капацитет, поради липса на свободен капацитет за нагнетяване и добив в месеците,

следващи периода на ограничението и невъзможност за коригиране на графика за добив и нагнетяване.

12. УПРАВЛЕНИЕ НА ОСТАТЪЧНИ КОЛИЧЕСТВА

12.1. Всеки Клиент на газохранилището е длъжен да поддържа съхраняваните количества природен газ в рамките на резервирания капацитет за съхранение.

12.2. В случай, че наличният газ, собственост на Клиента в хранилището надвишава резервирания капацитет за съхранение, количества природен газ в хранилището, собственост на съответния Клиент, надхвърлящи резервирания капацитет за съхранение (*остатъчни количества*), се предават за управление на Оператора, който ги предлага за продажба на платформа за търговия с природен газ.

12.3. Остатъчните количества природен газ се предлагат за продажба като продукти „ден напред“ и/или продукти „в рамките на деня“ в зависимост от решението на Оператора до пълното им изчерпване. Продуктите се предлагат с падаща цена в рамките на деня, като се започне от определената средна цена на газ за балансиране за деня, предхождащ деня на продажбата.

Средната цена на газ за балансиране се определя като средноаритметична между цената за покупка на природен газ за балансиране и цената за продажба на природен газ за балансиране.

12.4. Стойността на капацитетите за съхранение и добив, необходими за извеждане на остатъчните количества от ПГХ „Чирен“, стойността на дължимите такси за достъп и пренос на входна точка на газопреносната система ГИС Чирен и всички разноси, (вкл. всички такси, начислени от платформата за търговия), свързани с продажбата, се удържат от получените средства преди да бъдат възстановени на Клиента в срок от 5 работни дни от постъпването им по сметката на Оператора.

12.5. „Булгартрансгаз“ ЕАД се разпорежда с остатъчните количества природен газ на Клиента в зависимост от техническите възможности на хранилището и газопреносната система.

12.6. Горната процедура се прилага и в случаите на остатъчни количества съхраняван природен газ, които не са добити от Клиента в края на газовата година за съхранение в ПГХ „Чирен“.

13. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ

13.1. „Булгартрансгаз“ ЕАД обявява на интернет-страницата си и/или на платформата AGSI+ на GIE следната информация:

13.1.1. свободен капацитет за добив/нагнетяване по месеци в изпълнение на Плана;

13.1.2. свободен капацитет за търговско съхранение, нагнетяване и добив по месеци; ;

- 13.1.3.** програма на плановите ремонти за съответната година;
- 13.1.4.** предоставяните услуги, заедно с техническата информация, необходима на ползвателите на газохранилището да получат ефективен достъп;
- 13.1.5.** количеството газ в газохранилището;
- 13.1.6.** входящите и изходящите потоци;
- 13.1.7.** базови периоди за нагнетяване и добив и периоди за успокояване на резервоара;
- 13.1.8.** брой и размер на отделните компоненти на интегрирани капацитетни продукти;
- 11.1.9.** Тръжен календар на провежданите търгове за разпределение на търговски капацитет.
- 13.2.** Всеки клиент следва да осигури условия да комуникира с Оператора на газохранилището чрез Платформа за търговско диспечирание (CDP), интернет страница или електронна поща, както и да осигури условия за 24 часов оперативен контакт с Оператора на газохранилището.
- 13.3.** Искания за разяснения и въпроси по прилагането на настоящите Правила се подават писмено на електронен адрес info@bulgartransgaz.bg или лично в деловодството на „Булгартрансгаз“ ЕАД, чрез препоръчана поща или куриер на посочения в т.4.1. адрес, на вниманието на Изпълнителния директор.

14. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

- 14.1.** Настоящите Правила могат да бъдат изменяни и допълвани с решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, след провеждане на подходящи публични консултации, съобразени с основанието, целите и обема на предлаганите промени.
- 14.2.** Всяко изменение и допълнение на настоящите Правила се публикува своевременно на интернет-страницата на „Булгартрансгаз“ ЕАД.
- 14.3.** Настоящите Правила са одобрени с Решение по Протокол № 787/12.03.2024 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в сила от 12 Март 2024 г., изм. с Решение по Протокол № 908/08.04.2025 г. от заседание на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, в сила от 08.04.2025 г., и ще се прилагат в настоящата редакция в процедурите за разпределение на капацитет в ПГХ „Чирен“, считано от процедурите за разпределение на капацитет за газова година 2025-2026.